

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej F., so sídlom v B., v mene ktorej koná doc. JUDr. B., PhD., advokát a konateľ, proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **M., o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 6 C 300/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2013 sp. zn. 5 NcC 215/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa podala 27. septembra 2012 na Okresnom súde Žilina žalobu, ktorou sa voči žalovanej domáhala náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V žalobe medziiným uviedla, že predmetnú ujmu jej spôsobil nesprávnym úradným postupom Okresný súd Žilina, preto jeho sudcovia nemôžu danú vec prejednať a rozhodnúť. Vzhľadom na to žiadala, aby nadriadený súd rozhodol o prikázaní tejto veci inému súdu toho istého stupňa (§ 12 ods. 1 O.s.p.).

Okresný súd Žilina považoval žalobu v uvedenej časti za námietku zaujatosti smerujúcu proti všetkým sudcom tohto súdu, preto po ich vyjadrení sa k predmetnej námietke predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie. Zároveň bolo krajskému súdu predložené oznámenie sudcu Mgr. A., ktorému bola vec pridelená na rozhodnutie, o skutočnostiach pre vylúčenie zákonného sudcu datované 9. novembra 2012.

Krajský súd v Žiline uznesením z 28. februára 2013, sp. zn. 5 NcC 215/2013, rozhodol, že sudkyňa Mgr. M. je z prejednávania a rozhodovania vo veci vylúčená; ostatných sudcov tohto súdu z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil. V odôvodnení uviedol, že vylúčená sudkyňa konala v exekučnej veci, od ktorej žalobkyňa odvíja uplatnený nárok v tomto konaní, pričom akceptoval i vyjadrenie samotnej sudkyne. U ostatných namietaných sudcov nezistil také kvalifikované skutočnosti podľa § 14 ods. 1 O.s.p., ktoré by boli spôsobilé vzbudiť odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti. Samotné vyjadrenie obavy sudcov z nestrannosti podľa neho nestačí na vyvodenie dôvodných pochybností o nedostatku nezaujatosti, a to aj vzhľadom na ústavné a zákonné garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestranne.

Proti tomuto uzneseniu Krajského súdu v Žiline podala žalobkyňa dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.), dovolaním napadnuté rozhodnutie je vecne nesprávne a zasahuje do jej práva na nestranný súd a zákonného sudcu. Žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po preskúmaní dovolania zistil, že nie sú splnené procesné podmienky na vecné preskúmanie napadnutého rozhodnutia v dovolacom konaní.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu, ktorým Krajský súd v Žiline rozhodoval nie ako odvolací súd (po podaní odvolania niektorým z účastníkov konania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa), ale ako nadriadený súd (§ 16 ods. 1 O.s.p.).

Z ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 10a ods. 1, 2 O.s.p. o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích rozhoduje Najvyšší súd Slovenskej republiky a o dovolaniach proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako odvolacieho súdu rozhoduje iný senát tohto súdu.

Citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku upravuje funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tak, že tento súd je príslušný rozhodovať o dovolaniach vtedy, ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie krajského súdu vydané v odvolacom konaní. Zhodne s tým je podľa § 236 ods. 1 O.s.p. spôsobilým predmetom dovolania len také rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým tento súd rozhodoval v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa.

Rozhodovanie krajského súdu o námietke zaujatosti podľa § 16 ods. 1 O.s.p. nemožno považovať za rozhodnutie odvolacieho súdu. Aby mohol krajský súd v zmysle citovaného zákonného ustanovenia o námietke zaujatosti rozhodnúť, musí zákonom vymedzeným postupom (§ 15, § 15a ods. 1 O.s.p.) predseda okresného súdu, alebo vec prejednávajúci sudca okresného súdu túto predložiť nadriadenému súdu (v danom prípade krajskému súdu). Nadriadený súd o tom, či sú sudcovia vylúčení alebo nie rozhoduje nie na základe odvolania, ale na základe zákonom predpokladaného postupu inštančne nižšieho súdu. Krajský súd, resp. Najvyšší súd Slovenskej republiky, v daných prípadoch rozhodujú ako súdy vyššieho stupňa (v zmysle hierarchického usporiadania súdnej sústavy), teda ako súdy, ktoré v súdnej sústave zaujímajú vyššie postavenie.

Rozhodnutie krajského súdu o tom, či sú (nie sú) sudcovia okresného súdu vylúčení, je síce rozhodnutím konečným, ale vneseným mimo rámec inštančného postupu, kedy nerozhoduje ani ako súd prvého stupňa ani ako súd druhého stupňa. Proti takémuto rozhodnutiu nie sú potom zákonom pripustené žiadne opravné prostriedky, preto tu neexistuje ani žiaden funkčne príslušný súd, ktorý by mohol o takomto neprípustnom opravnom prostriedku rozhodnúť.

Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak do právomoci súdov patrí, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, preto muselo byť konanie podľa ustanovenia § 104 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o trovách dovolacieho konania nerozhodoval z dôvodu, že dovolaním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím, ktorým by sa konanie medzi účastníkmi končilo. Vo veci bude ďalej konať súd prvého stupňa, ktorý rozhodne aj o trovách doterajšieho konania, t.j. vrátane trov dovolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 18. júna 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová